

Handläggare
Malin Fornander
08-508 25 228

Till
Socialnämnden
2020-04-21

Utvärdering av SIP-samordnarsatsningen, barn och unga

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner utvärderingen av SIP-samordnarsatsningen.
2. Utvärderingen överlämnas till stadsdelsnämnderna för kännedom

Lena Lundström Stoltz
förvaltningschef

Gunilla Ekstrand
avdelningschef

Sammanfattning

Sweco har fått i uppdrag att utvärdera SIP-samordnarsatsningen för barn och unga i Stockholms stad. Undersökningen har syftat till att analysera samordnarsatsningens resultat i relation till de mål som är uppsatta för satsningen. De resultat som utvärderingen har genererat ska användas som ett kunskapsunderlag för fortsatt utvecklingsarbete kring samordnad individuell plan. Utvärderingen har genomförts under perioden november 2019 till februari 2020.

Sammanfattningsvis kan Sweco konstatera att satsningen har genererat ett ökat användande av SIP (samordnad individuell plan) under de tre år som satsningen pågått och stärkt samverkan i de lokala BUS-grupperna¹. Utvärderingen visar med tydlighet att SIP-samordnarfunktionen är fortsatt efterfrågad. Det finns ett behov av att tjänsten permanentas eller fortsätter i annan utformning. Det finns en farhåga att arbetet med SIP försämras om inte SIP-samordnarfunktionen finns kvar. Det framgår att frågan om likvärdighet, det vill säga att invånarna erbjuds ett likvärdigt och

¹ BUS står för Barn i behov av särskilt stöd. I staden finns sedan januari 2020 nio stycken lokala BUS-grupper. Fram till dess och under den period som utvärderingen avser fanns åtta lokala BUS-grupper.

tillgängligt stöd oavsett var man bor är fortsatt central, och att implementering av SIP-rutiner fortsatt är ett utvecklingsområde.

Bakgrund

Bestämmelser om samordnad individuell plan (SIP) fördes in i socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen år 2010. En SIP ska upprättas när den enskilde har behov av insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården, förutsatt att planen behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och att den enskilde själv samtycker till planen.

I januari 2017 påbörjades SIP-samordnarsatsningen för barn och unga i Stockholms stad. Satsningen startade i två stadsdelar för att sedan succesivt växa under 2017 och 2018. I december 2018 hade samtliga åtta BUS-grupper en SIP-samordnare knuten till sig. Syftet med satsningen var att undersöka om en specialiserad funktion, en SIP-samordnare, skulle förbättra den strukturerade samverkan och öka antalet SIP för de barn som är i behov av sammansatt stöd.

Satsningen har sedan starten finansierats av stimulansmedel från Uppdrag Psykisk Hälsa. Dessa medel fördelas till kommuner och regioner för att utveckla insatser inom området psykisk hälsa och bygger på årliga överenskommelser mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). På grund av osäkerhet kring huruvida fortsatta medel ska komma år efter år har planeringen av arbetet med SIP-samordnare på stadsdelsförvaltningarna försvårats. År 2019 kom besked om medel i juni månad och under året minskade därför antal SIP-samordnare från åtta till tre. De tre samordnare som fortsatt är aktiva finansieras av stadsdelarna själva.

Eftersom socialförvaltningens löpande uppföljningar av satsningen visat på goda resultat gavs Sweco Society i uppdrag att göra en strukturerad genomlysning av projektet. De resultat som utvärderingen har genererat ska användas som ett kunskapsunderlag för fortsatt utvecklingsarbete kring samordnad individuell plan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 15 april 2020.

Ärendet

Sedan 2017 har Stockholms stad och socialförvaltningen utvecklat arbetet med SIP för barn och unga genom SIP-samordnarsatsningen. Det övergripande syftet med satsningen var att fler barn som behöver en samordnad individuell plan ska få det och att

samverkan för barn i behov av stöd från både kommun och region ska fungera bättre. Sweco Society har fått i uppdrag att utvärdera SIP-samordnarsatsningen i Stockholm stad. Undersökningen har syftat till att analysera resultat i relation till de mål som är uppsatta för satsningen. Sweco har intervjuat SIP-samordnare och socialsekreterare från olika stadsdelsförvaltningar. Vidare har avdelningschefer inom socialtjänsten, grundskolechefer samt enhetschefer på BUP intervjuats.

Sammanfattningsvis kan Sweco konstatera att satsningen har genererat ett ökat användande av SIP under de tre år som satsningen pågått och stärkt samverkan i de lokala BUS-grupperna. Utvärderingen visar med tydlighet att samordnarfunktionen är fortsatt efterfrågad. Det finns en samsyn bland de intervjuade om ett behov av att tjänsten permanentas eller fortsätter i annan form. Det finns en farhåga att arbetet med SIP försämras om inte SIP-samordnarfunktionen finns kvar. Det framgår att frågan om likvärdighet, det vill säga att invånarna erbjuds ett likvärdigt och tillgängligt stöd oavsett var man bor, är fortsatt central och att kontinuerlig utbildning och harmoniseringen av SIP-rutiner och implementering är ett utvecklingsområde framgent.

Sweco uppfattar att förutsättningarna för samverkan i de lokala BUS-grupperna har stärkts både avseende mötenas kvalitet och aktivitet. SIP-samordnaren i respektive BUS-område har bidragit till att öka de medverkandes incitament och åtagande för samverkan, fått struktur på mötena och synliggjort konkreta resultat av samverkan. Det framgår också att samordnarens funktion som extern mötesledare och facilitator är en framgångsfaktor som inte ska underskattas. Samordnaren bidrar till att stärka mellanrummet och effektivisera samverkan och tydliggöra verksamhetens ansvarsområden.

Jämställdhetsanalys

Barn och unga i behov av särskilt och sammansatt stöd är en heterogen grupp. Det är viktigt att vara medveten om eventuella skillnader i flickors och pojkars sätt att uppvisa symptom på eventuella diagnoser, psykosociala svårigheter eller andra riskfaktorer, så att flickor och pojkar får ett samordnat och ändamålsenligt stöd i lika stor utsträckning, oavsett kön.

Barnrättsperspektiv

Barn och unga har enligt lagen om FN:s konvention om barnets rättigheter rätt till liv och utveckling samt rätt att få information och att få uttrycka sina åsikter. Barn i behov av särskilt stöd är en utsatt

målgrupp och i varje beslut som rör barnen ska barnets bästa beaktas. Att göra barnen delaktiga i sin planering av insatser är ett sätt att leva upp till lagen. SIP-samordnarsatsningen sammanlänkas därför med de barnrättssamordnare som finns på varje stadsdelsförvaltningen, genom till exempel gemensamt deltagande på nätverksmöten.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen överlämnar utvärderingen till socialnämnden för kännedom.

Bilaga

Utvärdering SIP-samordnarsatsningen Stockholms stad